

A Szegedi Ítéltábla mint másodfokú bíróság a Szegeden, 2016. június 2. napján tartott fellebbezési nyilvános ülés alapján meghozta a következő

Í T É L E T E T:

A testi sértés büntettének kísérlete miatt a vádlott ellen indított büntetőügyben a **Gyulai Törvényszék** 2015. december 17. napján kihirdetett **13.B.208/2015/28.** számú ítéletét

m e g v á l t o z t a t j a:

A szabadságvesztés végrehajtását **3 (három) év próbaidőre felfüggeszti.**

A közügyektől eltiltást **mellőzi.**

Egyebekben az elsőfokú ítéletet **helybenhagyja** azzal, hogy a vádlott lakóhelyének címe: (cím), személyazonosító igazolványának száma: (szám).

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I N D O K O L Á S:

Az elsőfokú bíróság a vádlottat testi sértés büntettének kísérlete [Btk. 164. § (1) bekezdés, (3) bekezdés, (8) bekezdés 1. fordulat] miatt 10 hónap börtönben végrehajtandó szabadságvesztésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés legalább kétharmad részének, de legkevesebb három hónapnak a kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra.

Kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére.

Az első fokú ítélet ellen a vádlott eltérő minősítés, a cselekmény súlyos testi sértés büntettének történő értékelése és enyhítés érdekében, míg védője téves tényállás és a bűnösség téves megállapítása miatt, megalapozatlanságra figyelemmel hatályon kívül helyezés, míg másodlagosan a cselekmény súlyos testi sértés büntettének történő minősítése és enyhítés, a kiszabott szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztése iránt jelentett be fellebbezést.

A fellebbviteli főügyészség a bejelentett fellebbezéseket nem tartotta alaposnak. Észrevételezte, hogy a jogi indokolás nem tartalmazza a 3/2013. BJE útmutatása szerinti elhatárolást az emberölés büntettének kísérletétől, valamint azt, hogy a törvényszék elmulasztotta ítéletében a büntetési tétell középértékének pontos meghatározását. Indítványozta a bűnösségi körülmények kiegészítését oly módon, hogy további enyhítő körülményként vegye a másodfokú bíróság figyelembe a vádlott büntetlen előéletét és az időmúlást. Észrevételezte továbbá, hogy a törvényszék elmulasztotta a közügyektől eltiltás jogszabályi alapjának, azaz a Btk. 61. § (1) bekezdésének és 62. § (1) bekezdésének feltüntetését. Összességében a jogi indokolás kiegészítése mellett az első fokú ítélet helybenhagyására tett indítványt.

A vádlott védője a fellebbezési nyilvános ülésen a bejelentett fellebbezésének irányát megváltoztatva, azt kizárólag enyhítés érdekében bejelentett fellebbezésként tartotta fenn. Indokolásában kifejtette, hogy az elsőfokú bíróság alaptalanul állapította meg a büntetlen előéletű vádlott vonatkozásában azt, hogy tudatosan szembehelyezkedik a törvényekkel, téves volt ezzel kapcsolatban a pártfogó felügyelői véleményre történő hivatkozása, hiszen a pártfogó felügyelő csupán a jelen eljárás tárgyát képező cselekményre tekintettel tette ezt a megállapítást annak rögzítése mellett, hogy a személyes találkozásuk alkalmával a vádlott maximálisan együttműködő magatartást tanúsított. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem értékelte kellő súllyal a sértetti közrehatást annak ellenére, hogy a sértett a bírósági tárgyalásokon, bár a vádlott nevét és perbeli státuszát is ismerte, őt csupán „cigány”-ként nevezte meg, amely magatartásból következtetést lehet levonni arra, hogy a cselekmény idején is sértő módon viselkedett. Összességében az első fokú ítélet megváltoztatására, a közügyektől eltiltás mellőzésére és a vádlottal szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés végrehajtásának felfüggesztésére tett indítványt.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban a Be. 348. § (1) bekezdése alapján eljárva a törvényszék ítéletét az azt megelőző bírósági eljárással együtt felülbírált. Ennek során azt állapította meg, hogy olyan eljárási szabálysértést nem vétett az elsőfokú bíróság, amely az ítélet érdemi felülbírlatának akadályát képezne.

Eljárási szabályt sértett azonban az elsőfokú bíróság, amikor bár hivatkozott arra - helyesen a Be. 168. § (1) bekezdése alapján - hogy a gyanúsított és a tanú kihallgatásáról, illetőleg a szembesítésről jelentés nem készíthető, így a rendőri jelentésben rögzített nyilatkozat bizonyítékként nem vehető figyelembe, ennek ellenére mérlegelési körébe vonta a sértett intézkedő rendőrnek tett nyilatkozatát is, ezért a másodfokú bíróság az erre vonatkozó megállapításokat mellőzte az ítélet 7. oldal 6. bekezdéséből.

A törvényszék a tényállás felderítési feladatának eleget téve a vád tárgyát képező valamennyi releváns tényre a bizonyítást a szükséges körben és mélységben felvette, illetőleg a beszerzett bizonyítékokat egyenként és összességükben is a mérlegelési körébe vonta.

A törvényszék az indokolási kötelezettségének eleget téve iratszerű, logikus magyarázatát adta annak, hogy a tényállás megállapítása során a vádlott és (tanú neve) tanú vallomását miért vetette el, és a tényállást miért a sértett vallomása és az azt alátámasztó egyéb bizonyítékok, így tanúvallomások és szakértői vélemény alapján állapította meg.

A tényállás indokolásából ugyanakkor mellőzte a másodfokú bíróság az ítélet 8. oldal 3. bekezdéséből annak megállapítását, hogy köztudomású tény az, hogy ha valakit közepes erővel megszúrnak, az is csak ütést érez, magát a szúrást nem, figyelemmel arra, hogy ez a körülmény nem minősül a köztudomású tények (vagyis azon tények, amelyekről az átlagembereknek rendszerint tudomásuk van, vagy amelyekről minden különleges szaktudás nélkül saját magukból kiindulva biztosan beszélni tudnak.) körébe bevonhatónak.

Bár az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló iratok alapján túlnyomórészt hiánytalan és pontos, megalapozott tényállást állapított meg, az ítélet tábla a tényállását a Be. 352. § (1) bekezdés a) pontja alapján a következők szerint kiegészítette és helyesbítette:

Mellőzte az ítélet 2. oldalának 1. bekezdésében megállapított tényállást, mint a vád tárgyává tett cselekmény szempontjából relevanciával nem bírót.

A vádlott havi nettó jövedelme kb. 170.000.-Ft.

Mellőzte az ítélet 2. oldalának 3. bekezdését, figyelemmel arra, hogy annak megállapítására a pártfogó felügyelő véleménye alapján került sor, márpedig az ott írtak meghaladják a pártfogó felügyelő kompetenciáját.

A fenti kiegészítéssel és helyesbítésekkel a törvényszék által megállapított tényállást a másodfokú bíróság a felülbírálata alapjául elfogadta.

Az elsőfokú bíróság a megalapozott tényállásból okszerűen következtetett a vádlott bűnösségére, és az általa elkövetett bűncselekményt is a törvénynek megfelelően minősítette azzal, hogy a minősítés körében kifejtett jogi indokolás ellentmondásos megállapításokat tartalmaz.

Az ítélet 9. oldalának 4. bekezdésében ugyanis azt rögzítette a törvényszék, hogy a vádlott szándéka az életveszély okozására nem terjedt ki, azonban előre látnia kellett volna, hogy fennáll az életveszélyes sérülés veszélye, vagyis az életveszély lehetőségére a vádlott hanyag gondatlanságát állapította meg. Az ítélet 9. oldalának utolsó bekezdésében pedig azt állapította meg, hogy a vádlott szándéka, figyelemmel az ütéssel érintett létfontosságú szerveket tartalmazó testtájékra, az elkövetés eszközére és az ütés közepes erejére, eshetőlegesen mindenféleképpen kiterjedt az életveszély okozására is.

A törvényszéknek, bár a jogi indokolás körében egyértelműen állást kellett volna foglalnia abban a tekintetben, hogy a vádlott elkövetéskori tudattartalma pontosan mire terjedt ki, ezt nem tette meg, ugyanakkor a minősítésből az következik, hogy az elsőfokú bíróság megállapíthatónak tartotta azt, hogy a vádlott eshetőlegesen szándéka kiterjedt az életveszély okozására, hiszen ennek hiányában nem lett volna helye a súlyosabban minősülő cselekmény kísérlete megállapításának, mivel a kísérlet fogalmilag kizárt olyan szoros értelemben vett vegyes bűnösségű bűncselekmény esetén, ahol a minősítő sértő eredmény az alapeset eredményére épül

Az ítélet tábla a törvényszék által is hivatkozott körülményekre, azaz a bántalmazással érintett testtájékra és az eszköz jellegére figyelemmel azt az álláspontot osztotta, hogy a vádlott tudatának mindenképpen át kellett fognia az életveszélyes sérülés bekövetkezte lehetőségét, azonban a vádlott e lehetőségbe belenyugodva követte el a cselekményt, így a minősítést megalapozó eredményre nézve az eshetőlegesen szándéka fennállt.

A 3/2013. BJE I.A.b) pontja alapján helyesen jutott a törvényszék arra a következtetésre is, hogy a vádlott által megvalósított cselekmény testi épség elleni és nem élet elleni cselekménynek minősül, hiszen az irányadó tényállás alapján csupán egyszeri, közepes erő kifejtéssel végrehajtott ütéssel valósult meg a sértett bántalmazása, amelyből nem lehet az élet kioltására irányuló elkövetői szándékra következtetni.

Bár erre is figyelemmel helyesen állapította meg a törvényszék az ítélet 9. oldal 6. bekezdésében, hogy a vádlott szándéka sérülés okozására terjedt ki, ez kiegészítendő annyiban, hogy az erő kifejtés nagyságából és az alkalmazott eszközökből arra lehet következtetést levonni, hogy a vádlott szándéka 8 napon túl gyógyuló sérülés okozására terjedt ki, amelynek megállapítása azért bírt jelentőséggel, mert a Btk. 164. §-ában szabályozott testi sértésnek két alapesete van; az (1) és (2) bekezdés szerinti könnyű testi sértés vétsége és az (1) és (3) bekezdés szerinti súlyos testi sértés büntetése, így a súlyosabban minősülő esetek megállapításakor mindenképpen eldöntendő, hogy az melyik alapesettel összefüggésben valósult meg.

A kifejtettek szerint tehát az elsőfokú bíróság helyesen minősítette a vádlott által elkövetett bűncselekményt.

A büntetés kiszabása során figyelembe vett körülmények vizsgálata során az ítélet tábla további enyhítő körülményként értékelte a vádlottnak fel nem róható időmúlást, az eredmény tekintetében fennálló eshetőleges szándékot, valamint kisebb nyomatékkal azt, hogy a vádlott büntetlen előéletű.

A törvényszék által kisebb súlyban enyhítő körülményként figyelembe vett kísérlettel kapcsolatban a kisebb súlyra történő hivatkozást mellőzte.

Mellőzte továbbá az elkövetés eszközének különös veszélyessége, valamint a gátlástalan elkövetés súlyosító körülményként történő értékelését, figyelemmel arra, hogy azok megállapítására nem volt ténybeli alap. Különösen veszélyes elkövetési eszközöknek azok minősülnek ugyanis általában, ha az adott módon használva, a szándékoltnál (rendszerint) súlyosabb eredmény előidézésére alkalmas (az élet elleni cselekmények esetén pedig akkor is, ha az adott módon használva nagy biztonsággal, az elhárításra esélyt sem hagyva alkalmas a halálos eredmény előidézésére).

Az eszköz különös veszélyessége azonban nem értékelhető súlyosítóként, ha a bíróság erre is tekintettel minősítette súlyosabban a cselekményt (Kúria Bkv. 56.).

Úgyszintén nem volt alap a gátlástalan elkövetés megállapítására sem, hiszen a vádlott csak egy alkalommal közepes erővel ütötte meg a sértettet az irányadó tényállás szerint.

Az így kiegészített, illetőleg helyesbített bűnösségi körülményekre figyelemmel helyesen jutott a törvényszék arra a következtetésre, hogy a vádlottal szemben a büntetési célok szabadságvesztés büntetés kiszabásával érhetőek el és helyesen járt el akkor is, amikor a szabadságvesztés tartamát az enyhítő szakasz alkalmazásával a törvényi minimumot el nem érő tartamban állapította meg.

Tévedett azonban, amikor úgy ítélte meg, hogy a büntetési célok eléréséhez a szabadságvesztés büntetés végrehajtása elengedhetetlen. Az ítélet tábla megállapította, hogy az ezzel kapcsolatos okfejtés az ítélet 10. oldalának 6., 7., 8. és 9. bekezdésében téves, ítéletbe nem való, ezért azokat mellőzte annak megjegyzésével, hogy a rendelkezésre álló iratok szerint a vádlott csupán a törvényes kereteken belül gyakorolta a védekezéshez fűződő jogát, amikor megkérdőjelezte a védekezésétől eltérő tartalmú vallomást tévő tanúk által előadottakat, amelyet nem lehet a vádlott terhére értékelni a büntetés kiszabása során.

A másodfokú bíróság megállapította, hogy a vádlott esetében az enyhítő körülmények jelentős túlsúlyára és a felróható sértetti közrehatásra figyelemmel, tekintettel a fokozatosság elvére is, a viszonylag rövid tartamú szabadságvesztés büntetés végrehajtása indokolatlanul súlyos hátrányt jelentene, ezért a szabadságvesztés végrehajtását a Btk. 85. § (1) és (2) bekezdése alapján a rendelkező részben írtak szerint felfüggesztette.

Tekintettel a szabadságvesztés végrehajtásának felfüggesztésére, a közügyektől eltiltás alkalmazásának a Btk. 61. § (1) bekezdésében rögzített törvényi feltétele hiányzik, így a közügyektől eltiltást az ítélet tábla mellőzte annak megjegyzésével, hogy ahogyan arra a fellebbviteli főügyészség is hivatkozott átiratában, a törvényszék ítéletében elmulasztotta a közügyektől eltiltás jogszabályi alapjának feltüntetését.

Egyebekben az elsőfokú bíróság a törvénynek megfelelően rendelkezett a feltételes szabadság - helyesen legkorábbi - időpontjáról, és törvényes volt a bűnügyi költséggel kapcsolatos rendelkezése

is.

Az ítélőtábla az Alkotmánybíróság 8/2015. (IV.17.) számú határozatában megfogalmazott útmutatásnak megfelelően vizsgálta, hogy a vádlott esetében fennáll-e a lehetőség a Btk. 102. § (1) bekezdése szerinti előzetes mentesítés alkalmazásának, és azt állapította meg, hogy a vádlott esetében az előzetes mentesítéshez szükséges érdemesség nem állapítható meg.

A kifejtettekből következik, hogy a másodfokú bíróság az enyhítés érdekében bejelentett fellebbezéseket alaposnak ítélte, és az elsőfokú bíróság ítéletét a Be. 372. § (1) bekezdése alapján a fentiek szerint megváltoztatta, egyebekben azt a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta azzal, hogy a vádlott lakóhelyének címét és személyazonosító igazolványának számát megállapította.

Az ítélet elleni fellebbezési jog kizárása a Be. 386. §-án alapul.

Szeged, 2016. június 2. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke

. Nagy Erzsébet s.k. . Benedek Tibor s.k.
a tanács tagja, előadó

a tanács tagja

A Szegedi Ítélőtábla Bf.II.172/2016/8. számú ítélete és a Gyulai Törvényszék 13.B.208/2015/28. számú ítélete a mai napon **jogerős és fel nem függesztett részében végrehajtható.**

Szeged, 2016. június 2. napján

Dr. Mezőlaki Erik s.k.
a tanács elnöke